

Βρυξέλλες, 30 Μαρτίου 2022
(OR. en)

7765/22

ENER 115
ENV 306
CONSUM 76
COMPET 199
IND 98
MI 242

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Μαρτίου 2022
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	C(2022) 2026 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Πρόγραμμα εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση για την περίοδο 2022-2024

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - C(2022) 2026 final.

σνημμ.: C(2022) 2026 final

Βρυξέλλες, 30.3.2022
C(2022) 2026 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόγραμμα εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση για την περίοδο 2022-2024

{SWD(2022) 101 final}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόγραμμα εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση για την περίοδο 2022-2024

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι εντάσεις στην αγορά ενέργειας με τις οποίες ήρθε αντιμέτωπη η ΕΕ τους τελευταίους μήνες αποτελούν μια ζοφερή υπενθύμιση των κινδύνων και του κόστους που συνήθως προκύπτουν λόγω της εκτεταμένης εξάρτησης από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και που επιδεινώθηκαν από την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία. Οι τιμές της ενέργειας βρίσκονται για ακόμη μια φορά στο επίκεντρο της πολιτικής προσοχής, δεδομένου του πραγματικού αντίκτυπου που έχουν στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης. Ωστόσο, **δεν πρόκειται για την πρώτη ενεργειακή κρίση της Ευρώπης, ούτε πιθανώς και για την τελευταία, εκτός εάν αυξήσουμε την ανθεκτικότητα** ενισχύοντας τις επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση και, συνεπώς, δίνοντας προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση¹. Οι τρέχουσες δυνατότητες σε ενέργεια απαλλαγμένη από ανθρακούχες εκπομπές δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να καλύψουν το σύνολο των ενεργειακών αναγκών και η χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας μπορεί να συμβάλει άμεσα σε αυτές τις συνθήκες. Μελλοντικά, η εξοικονόμηση ενέργειας αποτελεί εγγενές μέρος της ανάπτυξης ενός ανθεκτικού ενεργειακού συστήματος βέλτιστου κόστους, ικανού να παρέχει οικονομικά προσιτές ενεργειακές υπηρεσίες προς όλους και να αντιμετωπίσει την ενεργειακή φτώχεια². Η ενεργειακή απόδοση θα είναι επίσης βασικό στοιχείο του σχεδίου RePowerEU το οποίο οι ηγέτες της ΕΕ ανέθεσαν στην Επιτροπή να παρουσιάσει έως τον Μάιο.

Οι πολιτικές της ΕΕ για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση αποτελούν βασικό μέρος αυτού του θεματολογίου. Πρόκειται για κανόνες της ενιαίας αγοράς οι οποίοι διευκολύνουν τις επιχειρήσεις, τους πολίτες και τις κυβερνήσεις και καθιστούν λιγότερο δαπανηρή τη συμβολή τους στη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια, καθώς και την ανταπόκρισή τους στις ανάγκες ενεργειακής απόδοσης της ΕΕ και στους ευρύτερους στόχους της «Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας», συμπεριλαμβανομένου του θεματολογίου για την κυκλική οικονομία. Δημιουργούν επιχειρηματικές ευκαιρίες και αυξάνουν την ανθεκτικότητα θεσπίζοντας εναρμονισμένους κανόνες για «συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα» σε σχέση με πτυχές όπως η κατανάλωση ενέργειας, η κατανάλωση ύδατος, τα επίπεδα εκπομπών και η απόδοση των υλικών, τονώνουν τόσο τη ζήτηση όσο και την προσφορά πιο βιώσιμων προϊόντων, ενώ **μειώνουν σημαντικά τις δαπάνες των χρηστών ενέργειας**: σύμφωνα με τις

¹ Σύσταση (ΕΕ) 2021/1749 της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2021, για την προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση: από τις αρχές στην πράξη — Κατευθυντήριες γραμμές και παραδείγματα για την εφαρμογή της αρχής κατά τη λήψη αποφάσεων στον ενεργειακό τομέα και πέραν αυτού.

²Πρβλ. επίσης COM(2021) 801 — Πρόταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα.

εκτιμήσεις, το 2021 η εξοικονόμηση ξεπέρασε τα 120 δισ. EUR και θα μπορούσε να διπλασιαστεί το 2022³.

Στο πλαίσιο των δυνατοτήτων των υφιστάμενων κανόνων οικολογικού σχεδιασμού της ΕΕ και σε συνέργεια με την εστίαση στην ενεργειακή απόδοση, το παρόν πρόγραμμα εργασιών ενισχύει την **εστίαση στις πτυχές της κυκλικότητας του οικολογικού σχεδιασμού**, ακολουθώντας το παράδειγμα που έθεσε το προηγούμενο πρόγραμμα εργασιών⁹ και σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία 2020⁴. Ως εκ τούτου, ήδη πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα και πριν αυτός αντικαταστήσει την ισχύουσα οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό, μπορούν να διερευνηθούν, και θα διερευνηθούν, νέες και ειδικές ανά προϊόν απαιτήσεις ως προς τις πτυχές της απόδοσης των υλικών. Αυτό θα οδηγήσει σε περαιτέρω βελτιωμένη κυκλικότητα και σε συνολική μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος των συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων, καθώς και σε μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στην ΕΕ.

Τόσο η **οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό**⁵ όσο και ο **κανονισμός σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση**⁶ καθορίζουν κριτήρια όσον αφορά τη θέσπιση μέτρων για συγκεκριμένες ομάδες προϊόντων. Απαιτούν επίσης τον καθορισμό προτεραιοτήτων μέσω **τακτικά επικαιροποιημένων κυλιόμενων προγραμμάτων εργασίας**, τα οποία αποτιμούν την πρόοδο που έχει σημειωθεί και περιλαμβάνουν ενδεικτικές προτεραιότητες για νέες ομάδες συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Το παρόν πρόγραμμα βασίζεται στο έργο που επιτελέστηκε από τη θέσπιση της πρώτης οδηγίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και των προηγούμενων προγραμμάτων εργασίας (που καλύπτουν τις περιόδους 2009-2011⁷, 2012-2014⁸ και 2016-2019⁹), αλλά καλύπτει και τις εργασίες που απαιτούνται βάσει του κανονισμού σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση, ο οποίος ορίζει προθεσμίες για την αναπροσαρμογή της κλίμακας των υφιστάμενων σημάνσεων και αποτιμά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Μητρώο Προϊόντων για την Ενεργειακή Επισήμανση (EPREL). Τέλος, το πρόγραμμα καλύπτει επίσης παρόμοιες εργασίες σχετικά με τη **σήμανση των ελαστικών**, παρόλο που βασίζεται σε συγκεκριμένη νομική βάση¹⁰.

Ο κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα, ο οποίος θεσπίστηκε ταυτόχρονα με το παρόν πρόγραμμα εργασίας, θα αντικαταστήσει την οδηγία για τον οικολογικό

³Πρβλ. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

⁴ https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_el

⁵ Οδηγία 2009/125/EK.

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369.

⁷ COM(2008) 0660 final

⁸ SWD(2012) 434 final.

⁹ COM(2016) 773 final.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/740 σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων όσον αφορά την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες παραμέτρους.

σχεδιασμό με έναν κανονισμό που θα εφαρμόζεται σε ευρύτερο φάσμα προϊόντων και θα καταστήσει δυνατή την περαιτέρω επέκταση των απαιτήσεων βιωσιμότητας για τα ρυθμιζόμενα προϊόντα. Μέχρι να τεθεί σε ισχύ αυτός ο νέος κανονισμός, η εφαρμογή θα συνεχιστεί στο πλαίσιο της ισχύουσας οδηγίας. **Το παρόν έγγραφο επικεντρώνεται σε συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα** και καθορίζει τις προτεραιότητες και τον προγραμματισμό σε σχέση με αυτά. Παρουσιάζει τις ειδικές ανά προϊόν και οριζόντιες εργασίες που συνεπάγεται η εφαρμογή, η ενοποίηση και η περαιτέρω ανάπτυξη αυτού του σημαντικού συνόλου άμεσα εφαρμοστέων νομοθετημάτων της ΕΕ. Στο μέλλον, μόλις θεσπιστεί ο κανονισμός σχετικά με τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα (στο εξής: ESPR), οι εργασίες για τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα θα ενσωματωθούν σε ευρύτερα προγράμματα εργασίας του ESPR και θα παραμείνουν στο επίκεντρο της προσοχής.

Επί του παρόντος, περίπου 30 ομάδες συνδεδεμένων με την ενέργεια προϊόντων ρυθμίζονται μέσω **50 περίπου μέτρων**. Ισχύουν για δισεκατομμύρια προϊόντα¹¹ που διατίθενται στην αγορά κάθε χρόνο και έχουν άμεσες επιπτώσεις σε προμηθευτές, εμπόρους λιανικής πώλησης, επιχειρήσεις και καταναλωτές σε καθημερινή βάση. Περίπου **το ήμισυ της συνολικής τελικής χρήσης ενέργειας της ΕΕ** καταναλώνεται σε προϊόντα που υπόκεινται στη συγκεκριμένη νομοθεσία.

Η εκπόνηση του προγράμματος εργασίας κατέδειξε ότι υπάρχουν **περαιτέρω δυνατότητες για ουσιαστική και οικονομικά αποδοτική εξοικονόμηση ως αποτέλεσμα της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής σε νέα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα**. Ταυτόχρονα, ένα βασικό δίδαγμα που αντλήθηκε από την υλοποίηση του τελευταίου προγράμματος εργασίας είναι ότι η **αξιοποίηση όλων των οφελών αυτού του τομέα πολιτικής θα απαιτήσει καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ φιλοδοξίας και πόρων**, τόσο για την εφαρμογή της πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε ό,τι αφορά τις προσπάθειες των κρατών μελών για την εποπτεία της αγοράς.

2. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η τελευταία έκθεση λογιστικής αποτίμησης των επιπτώσεων του οικολογικού σχεδιασμού (Ecodesign Impact Accounting report)¹² εκτιμά ότι οι σωρευτικές επιπτώσεις των κανόνων της ΕΕ στον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση το 2020 **μείωσαν τη ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας στην ΕΕ κατά 7 % ή κατά 1037 TWh/έτος** (περίπου 170 Mt μείωση αερίων θερμοκηπίου σε ισοδύναμο CO₂), συμπεριλαμβανομένων περίπου 16 bcm φυσικού αερίου. Η εξοικονόμηση ενέργειας από τα ισχύοντα μέτρα **θα αυξηθεί σημαντικά** τα επόμενα έτη, κυρίως χάρη στην ανακύκλωση αποθεμάτων, με μέσο όρο που θα υπερβαίνει τις

¹¹ Το 2020 εκτιμάται ότι περίπου 3 δισεκατομμύρια προϊόντα που υπόκεινται σε μέτρα πωλήθηκαν στην ΕΕ27, από τα οποία 1,5 δισεκατομμύρια πηγές φωτός, 880 εκατομμύρια ηλεκτρονικά προϊόντα, 350 εκατομμύρια ελαστικά και 240 εκατομμύρια άλλα προϊόντα.

¹² Έκθεση του 2020 για τη λογιστική αποτίμηση των επιπτώσεων του οικολογικού σχεδιασμού (Ecodesign Impact Accounting) (στο εξής: EIA): <https://data.europa.eu/doi/10.2833/72143>

Στην EIA χρησιμοποιούνται δεδομένα της Eurostat, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών ισολογισμών (nrg_bal_c) και των αναλυτικών δεδομένων τελικής κατανάλωσης ενέργειας στα νοικοκυριά — ποσότητες (nrg_d_hhq).

1 500 TWh/έτος κατά την περίοδο 2021-2030. Το 2020 περισσότερο από το 60 % της εξοικονόμησης ενέργειας προήλθε από τον οικιακό τομέα, το 24 % από τον τριτογενή τομέα και το 10 % από τον κλάδο της βιομηχανίας. Οι κανόνες της ΕΕ το 2020 παρείχαν οφέλη στους καταναλωτές ενέργειας ύψους 60 δισ. EUR/έτος (περίπου 0,4 % του ΑΕΠ της ΕΕ) — 210 EUR/έτος ανά νοικοκυριό. Ομοίως, σε σύγκριση με ένα σενάριο χωρίς πολιτική, το 2020 παρήχθησαν πρόσθετα έσοδα για τις επιχειρήσεις, ύψους περίπου 21 δισ. EUR/έτος και εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 29 δισ. EUR/έτος έως το 2030. Αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση άνω των 320 000 άμεσων νέων θέσεων εργασίας το 2020 (430 000 έως το 2030). Αυτές οι **εκτιμήσεις βασίζονται στα επίπεδα τιμών της ενέργειας πριν από τις απότομες αυξήσεις των τιμών το 2021** (πρβλ. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για λεπτομέρειες).

Γενικότερα, μια πρόσφατη μελέτη του ΔΟΕ¹³ έδειξε ότι σε χώρες με μακροχρόνιες πολιτικές, οι συσκευές καταναλώνουν πλέον κατά κανόνα 30 % λιγότερη ενέργεια από ό,τι θα καταλάωναν σε διαφορετική περίπτωση. Τα προγράμματα με τη μεγαλύτερη διάρκεια λειτουργίας, όπως αυτά στις ΗΠΑ και την ΕΕ, εκτιμάται ότι θα επιφέρουν ετήσιες μειώσεις της τάξεως του **15 % περίπου της συνολικής χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας** (ποσοστό που για το πρόγραμμα της ΕΕ αντιστοιχεί περίπου στη συνολική υφιστάμενη παραγωγή της ΕΕ από αιολική ενέργεια, ή στο διπλάσιο-τριπλάσιο της παραγωγής από ηλιακούς συλλέκτες).

Μια έρευνα του Ευρωβαρόμετρου κατέδειξε ότι η **συντριπτική πλειονότητα των καταναλωτών της ΕΕ (93 %) αναγνωρίζει την ενεργειακή ετικέτα** και το 79 % επηρεάζεται από αυτήν κατά την αγορά συσκευών¹⁴. Πρόσφατη επιστημονική έρευνα¹⁵ επιβεβαιώνει ότι οι διαβαθμισμένες σημάνσεις όπως η ενεργειακή σήμανση της ΕΕ ασκούν μεγαλύτερη επιρροή στη συμπεριφορά των καταναλωτών απ' ό,τι οι εναλλακτικοί σχεδιασμοί.

3. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μια επισκόπηση των μέτρων που ισχύουν είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο¹⁶. Από την 1η Μαρτίου 2022, οι κανονισμοί για τον οικολογικό σχεδιασμό ισχύουν για 29 ομάδες προϊόντων, ενώ οι κανονισμοί για την ενεργειακή επισήμανση ισχύουν για 15 ομάδες προϊόντων. Έχουν αναγνωριστεί εθελοντικές συμφωνίες που έχει συνάψει ο σχετικός βιομηχανικός τομέας για κονσόλες παιχνιδιών και εξοπλισμό απεικόνισης. Μια παλαιότερη συμφωνία σχετικά με σύνθετους αποκωδικοποιητές τερματίστηκε το 2020 από τα μέρη λόγω μείωσης του μεριδίου αγοράς των εν λόγω προϊόντων (τα προϊόντα αυτά εξακολουθούν να υπόκεινται σε οριζόντιους κανόνες σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας σε λειτουργία αναμονής ή εκτός λειτουργίας¹⁷).

¹³ «Achievements of Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programs: 2021 update»: <https://www.iea-4e.org/projects/eesl-achievements-reports/>.

¹⁴ Ευρωβαρόμετρο αριθ. 492, Μάιος 2019: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2238>

¹⁵ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC127006>

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign_en

¹⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1275/2008 της Επιτροπής.

Το παρόν πρόγραμμα εργασίας συνοδεύεται από λεπτομερή κατάσταση για την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τις προτεραιότητες και τις εργασίες που καθορίστηκαν στο τελευταίο πρόγραμμα εργασίας από το 2016¹⁸. **Έχουν επιτευχθεί πολλά**, συμπεριλαμβανομένου του εκσυγχρονισμού των ενεργειακών σημάτων για βασικά καταναλωτικά προϊόντα, ελαφριά ψυγεία, πλυντήρια, τηλεοράσεις και πηγές φωτός, καθώς και του καθορισμού απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για πολλά προϊόντα, από διακομιστές έως ηλεκτρικούς κινητήρες. Ωστόσο, **περίπου το 40 % των εργασιών βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη** και θα μεταφερθεί στην τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού. Πολλές από τις ολοκληρωμένες ροές εργασίας δεν οδήγησαν στη θέσπιση νέων κανόνων, αλλά έληξαν επειδή η Επιτροπή αποφάσισε να διακόψει τις εργασίες ή τουλάχιστον να μην επιδιώξει, προς το παρόν, τη θέσπιση νομοθεσίας, είτε επειδή η διεξοδική διερεύνηση κατέδειξε ότι οι δυνατότητες ήταν μικρότερες ή δυσκολότερο να αξιοποιηθούν από ό,τι αρχικά εκτιμήθηκε είτε επειδή επικράτησαν άλλες προτεραιότητες στο πλαίσιο των περιορισμένων ανθρωπίνων πόρων —ή συνδυασμός αυτών των δύο. **Παράθυρα, συσκευές για το στέγνωμα των χεριών, συσκευασίες συμπιεστών και ηλεκτρικοί βραστήρες αποτελούν όλα παραδείγματα τέτοιου είδους ροών εργασίας που διακόπηκαν**, καθώς αντιπροσωπεύουν δυνατότητες που είτε είναι περιορισμένες είτε πολύπλοκες ως προς την εκμετάλλευση και οι οποίες δεν ήταν δυνατό να επιδιωχθούν με τους διαθέσιμους διοικητικούς πόρους.

Η ανάγκη **τακτικής επανεξέτασης και προσαρμογής των υφιστάμενων κανόνων**, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι παραμένουν συναφείς, αποτελεσματικοί και κατάλληλοι για τον σκοπό που επιτελούν **λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις της αγοράς και της τεχνολογίας, αποτελεί θεμελιώδη αρχή για τη βελτίωση της νομοθεσίας**. Προς αναγνώριση αυτού του γεγονότος, όλοι οι κανονισμοί για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση, καθώς επίσης και η νομοθεσία-πλαίσιο περιέχουν ειδικές ρήτρες επανεξέτασης με νόμιμες προθεσμίες προκειμένου η Επιτροπή να παρουσιάζει επανεξετάσεις ή να εγκρίνει αναθεωρημένους κανονισμούς. Για να αποφευχθούν περιττές καθυστερήσεις, η Επιτροπή θα εγκρίνει στο εξής μεμονωμένα μέτρα για συγκεκριμένες ομάδες προϊόντων όποτε είναι έτοιμα, εκτός εάν επιβάλλεται κάτι διαφορετικό λόγω εξαιρετικών περιστάσεων¹⁹.

Ένα βασικό δίδαγμα που αντλήθηκε είναι ότι με την πάροδο του χρόνου η συνολική προσπάθεια που απαιτείται **για τέτοιες κρίσιμες προσπάθειες «συντήρησης»** καθίσταται σημαντική, δεδομένου ότι αυξάνεται το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας (όσον αφορά τα προϊόντα και τους τύπους των απαιτήσεων), καθώς και ότι **αυτή η εργασία πρέπει να συνυπολογιστεί καλύτερα κατά τον καθορισμό προτεραιοτήτων**. Διαφορετικά, θα επέλθουν **καθυστερήσεις οι οποίες έχουν σημαντικές συνέπειες όσον αφορά τα διαφυγόντα οφέλη**. Επρόκειτο για ένα βασικό εύρημα του ελέγχου που διενεργήθηκε το 2019 από το **Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ)**²⁰. Για τρία επιλεγμένα προϊόντα, ο έλεγχος διαπίστωσε ότι η προπαρασκευαστική διαδικασία διήρκεσε 8, 7 και 6 έτη αντίστοιχα, αντί των αναμενόμενων 3,5 ετών. Η εργασία

¹⁸ (SWD(2022) 101)

¹⁹Πρβλ. επίσης το άρθρο 16 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369.

²⁰ Ειδική έκθεση 01/2020: Η δράση της ΕΕ στον τομέα του οικολογικού σχεδιασμού και της ενεργειακής επισήμανσης: η σημαντική συμβολή της στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης περιορίζεται λόγω μεγάλων καθυστερήσεων και προβλημάτων μη συμμόρφωσης.

«συντήρησης» είναι επομένως ένα πολύ σημαντικό στοιχείο του προγράμματος εργασίας. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή θα επιδιώξει τον εξορθολογισμό της διαδικασίας με την ενσωμάτωση μελετών επανεξέτασης σε «διαδοχικές» αξιολογήσεις/εκτιμήσεις των επιπτώσεων, καθώς και την καλύτερη εναρμόνιση των συζητήσεων στο φόρουμ διαβούλευσης με τη γενική διαδικασία για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Ένα άλλο βασικό δίδαγμα της τελευταίας περιόδου είναι ο **κρίσιμος ρόλος των εργασιών τεχνικής τυποποίησης** όσον αφορά τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση. Η απόφαση του 2018²¹ του Γενικού Δικαστηρίου που ακύρωσε τον κανονισμό όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας από ηλεκτρικές σκούπες κατέδειξε ότι οι κανονισμοί ενδέχεται να αποτελέσουν πρόσφορο έδαφος για την άσκηση προσφυγών εάν προκύψουν αμφιβολίες σχετικά με τις συνθήκες δοκιμής που αντιπροσωπεύουν τις πραγματικές συνθήκες χρήσεως. Ταυτόχρονα, μια πιο πρόσφατη και συναφής απόφαση²² επιβεβαίωσε σαφώς την ανάγκη οι δοκιμές να είναι επίσης ακριβείς και αναπαραγωγίμες. Δεδομένης της ποικιλομορφίας των τεχνολογιών και της συμπεριφοράς των χρηστών, η έγκαιρη ανάπτυξη εναρμονισμένων προτύπων με μεθόδους που αντιπροσωπεύουν μια ικανοποιητική συμβιβαστική λύση μεταξύ αυτών των κριτηρίων είναι μια εγγενής και συχνά δύσκολη πρόκληση έντασης πόρων. Η νέα στρατηγική της ΕΕ για την τυποποίηση²³ προτείνει ένα σύνολο δράσεων με σκοπό να καταστεί το ευρωπαϊκό σύστημα τυποποίησης πιο λειτουργικό και ευέλικτο, τα πρότυπα να επανέλθουν στον πυρήνα μιας ανθεκτικής, πράσινης και ψηφιακής ενιαίας αγοράς της ΕΕ και να ενισχυθεί ο παγκόσμιος ρόλος του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης.

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΡΟΣΕΧΗ ΕΤΗ

4.1. Επανεξετάσεις των υφιστάμενων μέτρων

Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει ή να εγκρίνει **38 επανεξετάσεις πριν από το τέλος του 2024 και άλλες 8 το 2025**, οι οποίες, κατά συνέπεια, θα πρέπει να ξεκινήσουν εκ των προτέρων (πρβλ. κατάλογο στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής). Αυτές οι επανεξετάσεις στο σύνολό τους αποτελούν σημαντικές ευκαιρίες για περαιτέρω εξοικονόμηση ενέργειας και υλικών: σύμφωνα με μια πρόχειρη πρώτη εκτίμηση διαφαίνεται **δυνατότητα τουλάχιστον 170 TWh [περίπου 600 petajoules (PJ) ή οι απαιτήσεις θερμότητας για περίπου 15 εκατομμύρια κατοικίες] πρόσθετης εξοικονόμησης κατά τη φάση της χρήσης, η οποία συμπληρώνεται από πρόσθετα οφέλη** που σχετίζονται με την απόδοση των υλικών/την κυκλική οικονομία, θα αντιπροσωπεύουν όμως και σημαντική προσπάθεια, ενώ θα έχουν κυρίαρχη θέση στις εργασίες που εκτελούνται στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος εργασίας.

Η Επιτροπή σκοπεύει να δώσει προτεραιότητα στις εργασίες σχετικά με τις επανεξετάσεις σε τρεις κύριες ομάδες, με βάση τις ακόλουθες αιτιολογήσεις:

²¹ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 8ης Νοεμβρίου 2018 στην υπόθεση T- 544/13 RENV.

²² Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 8ης Δεκεμβρίου 2021 στην υπόθεση T- 127/19.

²³ COM(2022) 31 final της 2.2.2022.

- **Συσκευές θέρμανσης και ψύξης:** στο πλαίσιο του κύματος ανακαινίσεων, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να «επισπεύσει τις εν εξελίξει εργασίες για τις συσκευές θέρμανσης και ψύξης με αναπροσαρμογή των ενεργειακών ετικετών το συντομότερο δυνατόν²⁴». Αυτό το έργο θα αποτελέσει πράγματι μια κρίσιμη συμβολή στην απαλλαγή των κτιρίων από τις ανθρακούχες εκπομπές και στο σχέδιο δράσης για τη μηδενική ρύπανση²⁵ ως μέρος των συνολικών στόχων της Πράσινης Συμφωνίας, και τα εν λόγω προϊόντα είναι εκείνα με την υψηλότερη κατανάλωση ενέργειας από όλα τα ρυθμιζόμενα προϊόντα.
- Άλλες ομάδες προϊόντων με **ενεργειακές σημάσεις που προορίζονται για αναπροσαρμογή της κλίμακας**²⁶, οι καταναλωτές πρέπει να είναι σε θέση να συνεχίσουν να εμπιστεύονται την ενεργειακή ετικέτα της ΕΕ ως συναφές και σύγχρονο εργαλείο για την καθοδήγηση των επιλογών· ως εκ τούτου, η έγκαιρη αναπροσαρμογή της κλίμακας και η επικαιροποίηση των υπόλοιπων «παλιών» ενεργειακών σημάσεων είναι σημαντική και απαραίτητη για την πλήρη αξιοποίηση των νέων λειτουργιών που προσφέρει το Ευρωπαϊκό Μητρώο Προϊόντων για την Ενεργειακή Επισήμανση (EPREL).
- Ολοκλήρωση **ορισμένων άλλων επανεξετάσεων** οι οποίες αντιπροσωπεύουν σημαντικές δυνατότητες πρόσθετης εξοικονόμησης ενέργειας ή υλικών και οι οποίες έχουν καθυστερήσει πολύ ή σε περίπτωση που ιδιαίτερες περιστάσεις συνεπάγονται σαφή ή επείγουσα ανάγκη αναθεωρήσεων (π.χ. αντλίες νερού, ανεμιστήρες, εξωτερικά τροφοδοτικά).

4.2. Νέα μέτρα που ξεκίνησαν στο πλαίσιο προηγούμενων προγραμμάτων εργασίας και που πρόκειται να ολοκληρωθούν

Τα προηγούμενα προγράμματα εργασίας εντόπισαν προϊόντα για τα οποία τα μέτρα οικολογικού σχεδιασμού και ενεργειακής επισήμανσης φαινόταν πιο ελπιδοφόρα βάσει μελετών σκοπιμότητας και προκαταρκτικών εκτιμήσεων. Ορισμένες από αυτές τις ροές εργασίας εξακολουθούν να βρίσκονται σε εξέλιξη και μεταφέρθηκαν στο τρέχον πρόγραμμα εργασίας λόγω των αναμενόμενων πρόσθετων οφελών.

Οι εργασίες έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την αξιολόγηση της σκοπιμότητας των απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού, καθώς και το σύστημα ενεργειακής επισήμανσης για **κινητά τηλέφωνα και ταμπλέτες**. Οι απαιτήσεις θα επηρεάσουν πτυχές της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και της απόδοσης των υλικών (αντοχή, δυνατότητα επισκευής, δυνατότητα αναβάθμισης και ανακύκλωση). Οι κανονισμοί αναμένονται να θεσπιστούν πριν από το τέλος του 2022.

Ομοίως, οι εργασίες έχουν σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά την αξιολόγηση της σκοπιμότητας των απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού και ενεργειακής επισήμανσης για **ηλιακά φωτοβολταϊκά δομοστοιχεία, αντιστροφείς και συστήματα**, συμπεριλαμβανομένων πιθανών απαιτήσεων για το αποτύπωμα άνθρακα.

²⁴ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:0638aa1d-0f02-11eb-bc07-01aa75ed71a1.0021.02/DOC_1&format=PDF

²⁵ COM(2021) 400 final της 12.5.2021.

²⁶ Στεγνωτήρια ρούχων, μονάδες εξαερισμού, οικιακές συσκευές μαγειρέματος.

Όσον αφορά τον **εξοπλισμό απεικόνισης**, η Επιτροπή αξιολόγησε την αναθεώρηση της εθελοντικής συμφωνίας που προτάθηκε από εκπροσώπους του κλάδου και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αποδοχή αυτής της αναθεώρησης δεν θα επιτύχει τους στόχους που εξετάζονται στο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία (CEAP) και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συμμορφώνεται με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα μέσα αυτορρύθμισης²⁷, ιδίως όσον αφορά την πιθανή επαναχρησιμοποίηση αναλωσίμων. Όπως ανακοινώθηκε στο CEAP, η Επιτροπή θα δρομολογήσει την κατάρτιση ρυθμιστικών μέτρων για τη συγκεκριμένη ομάδα προϊόντων.

Η Επιτροπή συνεχίζει τις οριζόντιες εργασίες σχετικά με τα **προϊόντα ΤΠΕ**, όπως ανακοινώθηκε στο πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο 2016-2019 μέσω ειδικής μελέτης για τις ΤΠΕ²⁸. Το πρώτο μέρος παρείχε στοιχεία για την προπαρασκευαστική μελέτη που ολοκληρώθηκε πριν από το παρόν πρόγραμμα εργασίας σχετικά με τις επιδόσεις και τις πιθανές εξοικονομήσεις πολλών ομάδων προϊόντων ΤΠΕ²⁹. Το δεύτερο μέρος θα ασχοληθεί με τη συνολική κατανάλωση ενέργειας των προϊόντων ΤΠΕ (συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης που οφείλεται στη συνδεσιμότητά τους και τη διαβίβαση δεδομένων), την απόδοση των υλικών και τις συμπεριφορικές πτυχές με σκοπό να προσδιορίσει τους πλέον αποτελεσματικούς τρόπους ρύθμισής τους, κατά περίπτωση. Η αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον ρυθμό των τεχνολογικών εξελίξεων σε κάθε κατηγορία της ομάδας προϊόντων.

Παράλληλα, η Επιτροπή συνεχίζει τις εργασίες σχετικά με τις **ενεργειακές έξυπνες συσκευές** για να αναπτύξει τις δυνατότητες ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης στον οικιακό τομέα ή στον τομέα των υπηρεσιών. Δεδομένου ότι το κύριο ζήτημα που εντοπίστηκε σε προηγούμενες μελέτες ήταν η διαλειτουργικότητα, η Επιτροπή σκοπεύει να προωθήσει τη συνεκτική ανάπτυξη στην αγορά και την τήρηση των ανοιχτών προτύπων από τον βιομηχανικό τομέα μέσω εθελοντικής προσέγγισης³⁰. Αυτή η εργασία **συνδέεται με πολλούς άλλους άξονες δράσης**, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που θα εξεταστούν λεπτομερέστερα στο προσεχές **σχέδιο δράσης για την ψηφιοποίηση της ενέργειας**³¹.

²⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.329.01.0109.01.ELL&toc=OJ:L:2016:329:TOC

²⁸ <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/522/home>

²⁹ Για παράδειγμα, σχετικά με εξοπλισμό εταιρικού δικτύου, εξοπλισμό μικρού δικτύου για οικιακή χρήση και χρήση γραφείου, διασυνδεδεμένο οικιακό σύστημα ήχου και εικόνας.

³⁰ <https://ses.jrc.ec.europa.eu/development-of-policy-proposals-for-energy-smart-appliances>

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13141-%CE%A8%CE%B7%CF%86%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CF%85-%CF%84%CE%BF%CE%BC%CE%B5%CE%B1-%CE%A3%CF%87%CE%B5%CE%B4%CE%B9%CE%BF-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%B7%CF%82-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%95%CE%95_el

4.3. Ειδικά καθήκοντα που απαιτούνται στο πλαίσιο της σήμανσης των ελαστικών

Σύμφωνα με τον κανονισμό για τη σήμανση των ελαστικών, η Επιτροπή πρέπει να εκτελεί ορισμένα ειδικά καθήκοντα, μεταξύ άλλων:

- να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη που θεσπίζει νέες απαιτήσεις πληροφοριών για τα αναγομωμένα ελαστικά έως τον Ιούνιο του 2022, υπό την προϋπόθεση ότι διατίθεται κατάλληλη μέθοδος δοκιμής. Ωστόσο, δεν υπάρχει ακόμη διαθέσιμη μέθοδος, αλλά οι εργασίες για την καθιέρωση μιας τέτοιας μεθόδου βρίσκονται σε εξέλιξη. Η αναγόμωση αντιπροσωπεύει σημαντικές δυνατότητες εξοικονόμησης πετρελαίου και άλλων υλικών·
- να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σχετικά με την επισήμανση για την αντοχή των ελαστικών στη φθορά / το χιλιομετρικό προσδόκιμο υπό την προϋπόθεση ότι διατίθεται κατάλληλη μέθοδος δοκιμής, η οποία συμβάλλει στην ευρύτερη δράση του CEAP όσον αφορά τα μικροπλαστικά. Ωστόσο, δεν υπάρχει ακόμη διαθέσιμη μέθοδος, αλλά οι εργασίες για την καθιέρωση μιας τέτοιας μεθόδου βρίσκονται σε εξέλιξη·
- να συντονίσει τις εργασίες που σχετίζονται με τη διεργαστηριακή εναρμόνιση των δοκιμών σύμφωνα με τον κανονισμό για τη σήμανση των ελαστικών, διαδικασία που έχει επίσης σημαντικές προεκτάσεις στη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τις εκπομπές CO₂ των ελαφρών οχημάτων και των βαρέων επαγγελματικών οχημάτων. Η πλέον πρόσφατη έκθεση δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2021³².
- Παρόλο που η επανεξέταση του κανονισμού προβλέπεται να πραγματοποιηθεί έως το 2025, ο βιομηχανικός τομέας έχει επισημάνει την ανάγκη προώθησής της, καθώς η αναπροσαρμογή κλίμακας, που είχε αρχικά προταθεί από την Επιτροπή αλλά δεν τηρήθηκε από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην τελευταία επανεξέταση, είναι πλέον σαφώς απαραίτητη.

4.4. Ενδεικτικός κατάλογος νέων ομάδων συνδεόμενων με την ενέργεια προϊόντων που πρόκειται να μελετηθούν

Το παρόν πρόγραμμα εργασίας εκπονήθηκε κατόπιν λεπτομερούς προπαρασκευαστικής μελέτης με εξέταση πολλών πιθανών τομέων που χρήζουν προσπάθειας και εκτενών διαβουλεύσεων με πολίτες και ενδιαφερόμενους φορείς. Περισσότερες λεπτομέρειες διατίθενται στο συνοδευτικό έγγραφο των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Στην προπαρασκευαστική μελέτη συντάσσεται κατάλογος των **31 πλέον υποσχόμενων προϊόντων που είναι υποψήφια** για περαιτέρω εργασία (συμπεριλαμβανομένων προϊόντων που έχουν ήδη μελετηθεί στο παρελθόν αλλά δεν έχουν ρυθμιστεί μέχρι στιγμής). Αντιπροσωπεύουν από κοινού, με βάση τις προκαταρκτικές εκτιμήσεις, **νέα δυναμότητα εξοικονόμησης κατά τη φάση χρήσης το 2030 της τάξης των 1 000 PJ ή 278 TWh, δηλαδή περίπου το 2 % της**

³²https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/energy_climate_change_environment/standards_tools_and_labels/documents/egla_report_2021_final.pdf

χρήσης πρωτογενούς ενέργειας στην ΕΕ το 2020³³. Η εκτιμώμενη δυνατότητα που σχετίζεται με την ενσωματωμένη σε υλικά ενέργεια είναι της ίδιας τάξης μεγέθους (και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις παραδοχές όσον αφορά το εύρος και την αυστηρότητα των οριζόντιων μέτρων σχετικά με την αντοχή, αλλά συνδέεται και με άλλα οφέλη). Είναι σημαντικό το γεγονός ότι ο αντίκτυπος θα αυξηθεί με την πάροδο του χρόνου με τη σταδιακή αντικατάσταση του αποθέματος προϊόντων με μονάδες που ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις. Με αφετηρία το σύνολο των 31 προϊόντων, προσδιορίστηκε ένας πιο περιορισμένος κατάλογος (που παρέχεται στον παρακάτω πίνακα), με προϊόντα για τα οποία η Επιτροπή σκοπεύει να εκκινήσει διερευνητικές μελέτες. Δόθηκε προτεραιότητα στα προϊόντα εκείνα που έχουν την υψηλότερη δυνατότητα ενεργειακής απόδοσης και/ή απόδοσης των υλικών, ενώ ταυτόχρονα σημείωσαν καλές επιδόσεις ως προς άλλα κριτήρια, καθώς και στα προϊόντα για τα οποία, σύμφωνα με τα σχόλια των ενδιαφερομένων, δεν εγείρονταν σημαντικές αμφιβολίες όσον αφορά τις προοπτικές επιτυχίας, όπως ορίζεται παρακάτω.

Ομάδα προϊόντων	Δυνατότητα εξοικονόμησης ενέργειας το 2030 (σχετιζόμενη με τη φάση χρήσης ή την απόδοση των υλικών)	Παράμετροι ³⁴
Συστήματα χαμηλής θερμοκρασίας (καλοριφέρ, θερμοπομποί...)	170 petajoule (PJ) (φάση χρήσης)	Υψηλότερη δυνατότητα εξοικονόμησης ενέργειας, σημαντική για το κύμα ανακαινίσεων / την απαλλαγή των κτιρίων από τις ανθρακούχες εκπομπές
Επαγγελματικά πλυντήρια	33 PJ (φάση χρήσης)	Η ομάδα προϊόντων μελετήθηκε στο παρελθόν ³⁵ και πλέον θεωρείται πιο πρόσφορη λόγω της προόδου στην τεχνική τυποποίηση
Επαγγελματικά πλυντήρια πιάτων	20 PJ (φάση χρήσης)	Η ομάδα προϊόντων μελετήθηκε στο παρελθόν ³⁶ και πλέον θεωρείται πιο πρόσφορη λόγω της προόδου στην τεχνική τυποποίηση
Εξωτερικά τροφοδοτικά τύπου Universal (EPS)	12-27 PJ (ενσωματωμένη)	Σύνδεσμος προς την κοινή πρωτοβουλία για τους φορτιστές, η οποία θα πραγματοποιηθεί ως μέρος της επανεξέτασης του υφιστάμενου κανονισμού για τα εξωτερικά τροφοδοτικά ³⁷

³³ Να σημειωθεί ότι αυτές οι εξοικονομήσεις δεν πρέπει να αθροιστούν με τα στοιχεία που παρέχονται στο πρόγραμμα εργασίας 2016-19 για το ίδιο έτος.

³⁴ Για περισσότερες λεπτομέρειες, ανατρέξτε στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

³⁵ Αναφέρθηκε για πρώτη φορά στο πρόγραμμα εργασίας του 2012.

³⁶ Ο.π.

³⁷ Παρά το γεγονός ότι τα εξωτερικά τροφοδοτικά έχουν ήδη ρυθμιστεί, τα τροφοδοτικά τύπου universal προσδιορίζονται ως νέα ομάδα προϊόντων, λόγω της συνάφειας και της ιδιαιτερότητας της ανάλυσης που απαιτείται για την εξαγωγή των απαραίτητων κριτηρίων/χαρακτηριστικών. Βλ. πληροφορίες σχετικά με την

Φορτιστές ηλεκτρικών οχημάτων	11 PJ (φάση χρήσης)	Μετά το 2030 η δυνατότητα εξοικονόμησης αυξάνεται σε σχεδόν 76 PJ ετησίως το 2050. Ως εκ τούτου, είναι εύλογο να εξεταστεί το ενδεχόμενο ορισμού απαιτήσεων πριν από την εγκατάσταση μεγάλου όγκου δυνητικά μη αποδοτικών φορτιστών.
-------------------------------	---------------------	--

5. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΤΥΧΕΣ

5.1. Συμβολή στην κυκλική οικονομία

Παρόλο που, όπως είναι φυσικό, η ενεργειακή απόδοση ήταν το επίκεντρο των εργασιών του οικολογικού σχεδιασμού για σχετιζόμενα με την ενέργεια προϊόντα, άλλες πτυχές λαμβάνονται όλο και περισσότερο υπόψη και ενσωματώνονται με την πάροδο του χρόνου, ειδικά μετά το πρώτο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία³⁸. Εκτός από ορισμένες υφιστάμενες απαιτήσεις σχετικά με την αντοχή, αρκετά από τα μέτρα που θεσπίστηκαν το 2019³⁹ περιλαμβάνουν νέα στοιχεία κυκλικής οικονομίας με απαιτήσεις όσον αφορά τη δυνατότητα επισκευής, τη δυνατότητα ανακύκλωσης, την ευκολία αποσυναρμολόγησης στο τέλος του κύκλου ζωής και την επαναχρησιμοποίηση (πρβλ. παραδείγματα στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής).

Παράλληλα, μετά το αίτημα τυποποίησης M/543 της Επιτροπής⁴⁰, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτρικής Τυποποίησης (CEN-CENELEC) οριστικοποίησαν οριζόντια πρότυπα σχετικά με τις πτυχές της απόδοσης των υλικών των σχετιζόμενων με την ενέργεια προϊόντων. Αυτά περιλαμβάνουν οριζόντια πρότυπα⁴¹ σχετικά με την αντοχή, τη δυνατότητα ανακύκλωσης, την ικανότητα επισκευής, επαναχρησιμοποίησης και αναβάθμισης, το ανακυκλωμένο περιεχόμενο κ.λπ. Μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη ειδικών ανά προϊόν προτύπων απόδοσης των υλικών για συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα.

Με βάση το πρότυπο για την ικανότητα επισκευής, επαναχρησιμοποίησης και αναβάθμισης (EN 45554), το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής έχει αναπτύξει σύστημα βαθμολογίας των επισκευών. Η Επιτροπή εξετάζει τη δυνατότητα καθιέρωσης της εν λόγω βαθμολογίας σε συναφή προϊόντα, πιθανώς ως πληροφορίες αναγραφόμενες στην ενεργειακή ετικέτα συγκεκριμένων προϊόντων, όπως έξυπνα τηλέφωνα και οι ταμπλέτες. Αυτή η εργασία είναι

υπό εξέλιξη επανεξέταση στη διεύθυνση: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13351-External-power-supplies-ecodesign-&-information-requirements-review-el>

³⁸ COM(2015) 614.

³⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_5895

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=564>

⁴¹

https://standards.cenelec.eu/dyn/www/f?p=205:32:0:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:2240017,25&cs=10B7B067CC7107748A52C1C034BB4CFD3

ρηξικέλευθη και είναι πιθανό να επηρεάσει θετικά τις πρακτικές του βιομηχανικού τομέα παγκοσμίως.

Επιπλέον, η μεθοδολογία οικολογικού σχεδιασμού για συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (MEErP — πρβλ. στο παράρτημα) αναθεωρείται επί του παρόντος προκειμένου να εισαγάγει έναν πιο συστηματικό τρόπο κάλυψης πτυχών της κυκλικής οικονομίας κατά την διενέργεια προπαρασκευαστικών μελετών ή μελετών επανεξέτασης σε συγκεκριμένες ομάδες προϊόντων.

Στις επικείμενες εργασίες, η τάση για αυξημένη έμφαση στην κυκλική οικονομία θα συνεχιστεί με ενσωμάτωση συναφών απαιτήσεων βάσει της πείρας που έχει αποκτηθεί μέχρι στιγμής, ιδίως με την εφαρμογή των μέτρων του 2019. Οι εν λόγω απαιτήσεις θα υποστηριχθούν από τις βελτιώσεις στη μεθοδολογία και τις πιθανότητες τυποποίησης και θα συμβάλουν στη μετάβαση στο νέο νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τον οικολογικό σχεδιασμό των βιώσιμων προϊόντων.

Μελλοντικά, η Επιτροπή θα αξιολογήσει επίσης περαιτέρω την πιθανότητα και την καταλληλότητα θέσπισης περισσότερων ειδικών ανά προϊόν απαιτήσεων σχετικά με τις ακόλουθες πτυχές:

Τυπολογία απαίτησης	Δυνατότητα εξοικονόμησης ενέργειας το 2030 (σχετιζόμενη με τη χρήση ή την απόδοση των υλικών)
Ανακυκλωμένο περιεχόμενο	160PJ (περιεχόμενο υλικού)
Αντοχή, υλικολογισμικό και λογισμικό	Τουλάχιστον 175-1052PJ (περιεχόμενο υλικού)
Σπάνιες, περιβαλλοντικά συναφείς και κρίσιμες πρώτες ύλες	Υψηλό δυναμικό πόρων

Οι απαιτήσεις ισχύουν θεωρητικά για όλα τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα· θα χρειαστούν ειδικές προπαρασκευαστικές μελέτες για να συμβάλουν στον προσδιορισμό των κατηγοριών προϊόντων που είναι πιο συναφείς για πιθανές ρυθμιστικές προσεγγίσεις.

5.2. Εργασίες τυποποίησης

Η επιβολή απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού ή η επισήμανση προϊόντων με βάση τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά τους απαιτεί σαφείς ορισμούς του τρόπου με τον οποίο καθορίζεται η επίδοση και μπορεί να ελεγχθεί για οποιοδήποτε δεδομένο προϊόν. Για τον σκοπό αυτό, τα εναρμονισμένα τεχνικά πρότυπα που ορίζουν κατάλληλες μεθόδους δοκιμών μπορούν να βοηθήσουν τους κατασκευαστές —εάν εφαρμόζουν τις μεθόδους που περιέχονται σε αυτά— να απολαμβάνουν «**τεκμήριο συμμόρφωσης**» επειδή συμμορφώνονται με τις νομικές απαιτήσεις. Οι εργασίες τεχνικής τυποποίησης είναι ζωτικής σημασίας αλλά συχνά παραβλέπεται μέρος της εφαρμογής, ενώ η πρόσφατη εμπειρία καταδεικνύει τη σημασία της έναρξης αυτής της εργασίας όσο το δυνατόν νωρίτερα, παράλληλα με την κατάρτιση των νέων ή αναθεωρημένων

κανονισμών. Τα αιτήματα τυποποίησης μπορούν να οριστικοποιηθούν και να εγκριθούν μόνο εφόσον θεσπιστούν οι αντίστοιχοι κανονισμοί οικολογικού σχεδιασμού ή επισήμανσης. Ιδανικά, η εκπόνησή τους ξεκινά πριν από αυτό, ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη ολοκλήρωσή τους κατόπιν θέσπισης των κανονισμών, δεδομένων των περίπου 27 μηνών που απαιτούνται συνήθως για την ανάπτυξη του ίδιου του προτύπου. Η συνολική διαδικασία τείνει να διαρκεί σημαντικά περισσότερο, συμπεριλαμβάνοντας επίσης την προηγούμενη έγκριση του αιτήματος τυποποίησης και την επακόλουθη αξιολόγηση και έγκριση των προτύπων για αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα. Όταν τα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα που καλύπτουν όλες τις σχετικές πτυχές δεν είναι διαθέσιμα κατά τον χρόνο της έγκρισης, ενδέχεται να πρέπει να ενσωματωθούν μεταβατικές μέθοδοι στα εκτελεστικά μέτρα.

Πρέπει να συντάσσονται νέα αιτήματα τυποποίησης για τους περισσότερους, αν όχι όλους, τους νέους ή αναθεωρημένους κανονισμούς που βρίσκονται υπό ανάπτυξη. Πρόσφατα υποβλήθηκαν ή βρίσκονται υπό ανάπτυξη αιτήματα για **φωτισμό, ηλεκτρονικές οθόνες, εμπορικές ψυκτικές συσκευές και οικιακές ψυκτικές συσκευές**. Έχουν αναπτυχθεί σχέδια προτύπων για πολλές άλλες ομάδες προϊόντων με βάση παλαιότερες εντολές.

5.3. Το Ευρωπαϊκό Μητρώο Προϊόντων για την Ενεργειακή Σήμανση (EPREL)

Το Ευρωπαϊκό Μητρώο Προϊόντων για την Ενεργειακή Σήμανση (EPREL) είναι μια βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε και λειτουργεί από την Επιτροπή. Από την 1η Ιανουαρίου 2019, οι προμηθευτές (κατασκευαστές, εισαγωγείς ή εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι) υπείχαν τη **νομική υποχρέωση να καταχωρούν στο EPREL όλα τα προϊόντα που υπόκεινται σε κανόνες ενεργειακής επισήμανσης προτού τα διαθέσουν στην ευρωπαϊκή αγορά**.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, το EPREL εξυπηρετεί τους ακόλουθους σκοπούς:

- **παροχή στο κοινό πληροφοριών** σχετικά με τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά, τις ενεργειακές τους σημάσεις και τα δελτία πληροφοριών προϊόντος·
- **στήριξη των αρχών εποπτείας της αγοράς** κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της νομοθεσίας για την επισήμανση της ενέργειας (και των ελαστικών), περιλαμβανομένης και της επιβολής αυτής·
- **παροχή επικαιροποιημένων πληροφοριών στην Επιτροπή όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση** προϊόντων, με σκοπό την επανεξέταση των ενεργειακών σημάτων.

Μετά την πρόσφατη κυκλοφορία της «έκδοσης beta» της δημόσιας διεπαφής του τον Μάρτιο του 2022⁴², οι πληροφορίες από το EPREL θα **υποστηρίζουν ολοένα και περισσότερο την υλοποίηση άλλων πολιτικών της Πράσινης Συμφωνίας**. Πράγματι, τα δεδομένα του EPREL αποτελούν εφεξής τη φυσική αφετηρία για τυχόν αξιολογήσεις σχετικά με το ποιες τάξεις ενεργειακών ετικετών είναι οι «δύο υψηλότερες» τάξεις ή υψηλότερες τάξεις για οποιοδήποτε δεδομένο προϊόν. Πρόκειται για ένα κριτήριο που χρησιμοποιείται πλέον για την εφαρμογή πολλών πολιτικών της ΕΕ, που σχετίζονται μεταξύ άλλων με **δημόσια κίνητρα**⁴³, βιώσιμες

⁴² <https://eprel.ec.europa.eu>

⁴³ Πρβλ. άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369.

επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα⁴⁴, πράσινες δημόσιες συμβάσεις⁴⁵ και μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ για ορισμένα προϊόντα με ενεργειακή επισήμανση τα οποία πληρούν συγκεκριμένη ενεργειακή ετικέτα και, κατά περίπτωση, κριτήρια χαμηλών εκπομπών σωματιδίων⁴⁶.

Το EPREL παρέχει επίσης λειτουργίες που διευκολύνουν τη συμμόρφωση των προμηθευτών και των εμπόρων λιανικής πώλησης. Οι προμηθευτές μπορούν να επιλέξουν να βασιστούν στο ενσωματωμένο πρόγραμμα δημιουργίας ετικετών για τη λήψη γραφικών εικόνων ετικετών σε συμβατούς μορφότυπους με βάση τις δηλωμένες τιμές για την επίδοση και τα χαρακτηριστικά του προϊόντος. Οι έμποροι λιανικής πώλησης μπορούν να παραπέμπουν στο EPREL, μεταξύ άλλων μέσω διασυνδέσεων προγραμματισμού εφαρμογών (API), όταν προβάλλουν σημάνσεις ή δελτία πληροφοριών προϊόντος στο διαδίκτυο, ελαχιστοποιώντας με τον τρόπο αυτό την προσπάθεια παρουσίασης επικαιροποιημένων, συνεκτικών και πολύγλωσσων πληροφοριών.

Μολονότι το EPREL βρίσκεται σε λειτουργία, υπάρχουν σημαντικές λειτουργίες που πρέπει να υλοποιηθούν το 2022 προκειμένου να εκπληρωθούν οι προαναφερθέντες στόχοι. Σε αυτές συγκαταλέγονται:

- Μια ειδική **διαδικτυακή πύλη** η οποία θα αποτελεί το **ενιαίο σημείο πρόσβασης, παρέχοντας στοχευμένες πληροφορίες** για πολίτες, εθνικές αρχές, προμηθευτές, εμπόρους και υπευθύνους χάραξης πολιτικής (Q2/Q3).
- Βελτίωση της διεπαφής χρήστη και των **εργαλείων που διατίθενται στις αρχές εποπτείας της αγοράς** για τον καλύτερο εξορθολογισμό των δραστηριοτήτων τους (Q3).
- **Μετασχηματισμός της δομής της τεχνικής τεκμηρίωσης** για τον εξορθολογισμό των ενεργειών καταχώρισης από τους προμηθευτές και τη διευκόλυνση της ανάλυσής τους από τις αρχές συμμόρφωσης (Q1 έως Q3).
- Έναρξη **εφαρμογής των αναθεωρημένων κανονισμών** για ορισμένες ομάδες προϊόντων και πιθανή **προσθήκη νέων** (φωτοβολταϊκά, έξυπνα τηλέφωνα/ταμπλέτες) (Q4).

Επιπλέον, θα είναι απαραίτητο να εξεταστούν οι προϋποθέσεις και οι λεπτομέρειες χορήγησης πρόσβασης στο EPREL ή σε ορισμένες από τις λειτουργίες του σε φορείς εκμετάλλευσης και ενδεχομένως σε αρχές από συγκεκριμένες τρίτες χώρες, ιδίως εκείνες που είναι μέλη της τελωνειακής ένωσης ή της Ενεργειακής Κοινότητας. Ωστόσο, οι επιμέρους λεπτομέρειες και επιπτώσεις των εν λόγω εξελίξεων θα πρέπει να αναλυθούν, να καταρτιστούν και —εν τέλει— να αναπτυχθούν με προσοχή και δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν σε πολύ βραχυπρόθεσμο ορίζοντα.

⁴⁴ Πρβλ. ταξινόμηση της ΕΕ για βιώσιμες δραστηριότητες και την [EIF Sustainability Guarantee pilot initiative under InvestEU SME window](#) (Πιλοτική πρωτοβουλία του ΕΤαΕ για την εγγύηση της βιωσιμότητας στο πλαίσιο του σκέλους του InvestEU για τις ΜΜΕ).

⁴⁵ Πρβλ. παράρτημα IV της [προτεινόμενης αναθεώρησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση](#).

⁴⁶ Πρβλ. το νέο σημείο 22) που προστέθηκε στο παράρτημα III της οδηγίας 2006/112/EK <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14754-2021-INIT/el/pdf>.

5.4. Εποπτεία της αγοράς και στήριξη προς τους οικονομικούς φορείς

Η αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς είναι καίριας σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι κανόνες εφαρμόζονται ορθά, **ότι πράγματι επέρχονται τα αναμενόμενα οφέλη**, ότι εξασφαλίζονται **ίσοι όροι ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις**, ότι **παρέχονται αξιόπιστες πληροφορίες για τα προϊόντα στους καταναλωτές** και ότι το **πλαίσιο χαίρει της εμπιστοσύνης των πολιτών, των ρυθμιστικών αρχών, καθώς επίσης και των επιχειρήσεων.**

Η εποπτεία της αγοράς αποτελεί εθνική αρμοδιότητα και τα δεδομένα σχετικά με την επιβολή και τη συμμόρφωση είναι ελάχιστα, επειδή επί του παρόντος δεν συντρέχει υποχρέωση υποβολής στοιχείων. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία και όπως επιβεβαιώνεται από τον έλεγχο του οικολογικού σχεδιασμού που διενήργησε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο το 2020, **η μη συμμόρφωση αποτελεί σημαντικό πρόβλημα.** Σε έργα εποπτείας της αγοράς που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, είναι σύνηθες να παρατηρείται υψηλό διψήφιο ποσοστό προϊόντων που παρουσιάζουν ζητήματα συμμόρφωσης (τόσο σε τυπικές όσο και σε ουσιαστικές πτυχές)⁴⁷, τα οποία όμως περιλαμβάνουν τυπικές μη συμμορφώσεις σχετικά ήσσονος σημασίας που μπορούν να διορθωθούν με εθελοντική δράση (π.χ. λάθος τιμή στο δελτίο πληροφοριών του προϊόντος) και όχι μόνο σοβαρά ζητήματα όπως το να μην πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού. Συνολικά, εκτιμάται ότι **τουλάχιστον το 10 % της εξοικονόμησης ενέργειας που είναι δυνατόν να επιτευχθεί από τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση χάνεται λόγω μη συμμόρφωσης**, ποσοστό που αντιπροσωπεύει 15,3 Mtoe πρωτογενούς ενέργειας ετησίως το 2020 (ή 178 TWh) και **ετήσιες δαπάνες ύψους 6,4 δις. EUR για τους καταναλωτές** σε λογαριασμούς ενέργειας (με βάση τα επίπεδα τιμών της ενέργειας του 2020). Αυτό αντιστοιχεί σε **31 Mt επιπλέον εκπομπές ισοδύναμου CO2 ετησίως και επιφέρει σημαντικές απώλειες εσόδων και θέσεων εργασίας για τον βιομηχανικό τομέα.** Αυτά τα στοιχεία υποδηλώνουν ότι τυχόν προσθήκες στους περιορισμένους πόρους που δαπανούν τα κράτη μέλη για την εποπτεία της εθνικής αγοράς με σκοπό τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση θα ήταν οικονομικά πολύ αποδοτικές από την άποψη των κερδών που αποφέρουν.

Κατά την προσεχή περίοδο, η **Επιτροπή θα εντείνει τη στήριξή της προς τα κράτη μέλη** προκειμένου να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη και πιο ομοιόμορφη εφαρμογή της εποπτείας της αγοράς στον τομέα του οικολογικού σχεδιασμού και της ενεργειακής επισήμανσης. Η στήριξη αυτή θα περιλαμβάνει τα εξής:

- Συνεχή βελτίωση των **εργαλείων ΤΠ** όπως το σύστημα πληροφοριών και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς⁴⁸ (ICSMS) και το EPREL και ενίσχυση άλλων εργαλείων,

⁴⁷ Αυτό ίσχυε π.χ. για τα ψυγεία που υποβλήθηκαν σε επιθεώρηση στο πλαίσιο του έργου EEPLIANT2 το 2018-2019. Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα του έργου EEPLIANT3 τον Νοέμβριο του 2021 το επιβεβαιώνουν σε μεγάλο βαθμό, καθώς στο **75 %** των προϊόντων που υποβλήθηκαν σε επιθεώρηση υπήρχαν προβλήματα με την τεχνική τεκμηρίωση ή τις απαιτήσεις επισήμανσης στο διαδίκτυο. Ωστόσο επισημαίνεται ότι τα στοιχεία ενδέχεται να μην είναι πλήρως αντιπροσωπευτικά λόγω της προσέγγισης βάσει κινδύνου που χρησιμοποιείται γενικά στη δειγματοληψία προϊόντων.

⁴⁸ https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/information-and-communication-system-market-surveillance_en

π.χ. εκείνων που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση προκλήσεων που σχετίζονται με την εποπτεία της αγοράς όσον αφορά το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις νέες αλυσίδες εφοδιασμού.

- **Τεχνική και υλικοτεχνική υποστήριξη προς τις ομάδες διοικητικής συνεργασίας (AdCos).**
- Χρηματοδότηση **κοινών ή συντονισμένων δράσεων και εκστρατειών.**
- **Συνεργασία με τα κράτη μέλη σε πολιτικό επίπεδο** σχετικά με τρόπους βελτίωσης της εποπτείας της αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου των πόρων που καθίστανται διαθέσιμοι.
- Πρόταση **νέων νομικών διατάξεων** που θα βελτιώσουν την εποπτεία της αγοράς, στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό [πρβλ. την πρωτοβουλία για τα βιώσιμα προϊόντα (SPI)].
- Άλλες συναφείς δραστηριότητες, όπως έχουν προγραμματιστεί στο πρόγραμμα εργασίας του Ευρωπαϊκού δικτύου συμμόρφωσης των προϊόντων (EUPCN) για την περίοδο 2021-22, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των τελωνειακών αρχών.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να **υποστηρίζει τις προσπάθειες συμμόρφωσης των οικονομικών φορέων** με διάφορους τρόπους, π.χ. μέσω της λειτουργίας λειτουργικών ηλεκτρονικών ταχυδρομικών θυρίδων όπου μπορούν να απαντώνται ερωτήσεις, με συγκεκριμένα κατευθυντήρια έγγραφα, συχνές ερωτήσεις, πληροφορίες στον ιστότοπο της Επιτροπής κ.λπ. Θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο παροχής **χρηματοδότησης από την ΕΕ για τη δημιουργία ενός μηχανισμού υποστήριξης της συμμόρφωσης με γνώμονα τον βιομηχανικό τομέα**, ο οποίος θα ενισχύει τις προληπτικές δράσεις προσέγγισης και θα παρέχει έγκαιρη και στοχευμένη συνδρομή με σκοπό να βοηθήσει τους προμηθευτές και τους έμπορους λιανικής πώλησης να κατανοήσουν και να εκπληρώσουν ευκολότερα τις υποχρεώσεις τους.

5.5. Διεθνείς πτυχές και συνεργασία

Τα μέτρα πολιτικής της ΕΕ για τον οικολογικό σχεδιασμό και, ειδικότερα, για την ενεργειακή επισήμανση, καθώς και τα σχετικά τεχνικά πρότυπα και διαδικασίες δοκιμών για τα ρυθμιζόμενα προϊόντα, είχαν **πολύ μεγάλη θετική επιρροή σε τρίτες χώρες πολύ πέρα από τα σύνορα της ΕΕ**⁴⁹.

Αφενός, πολλοί από τους **σημαντικούς εμπορικούς εταίρους της ΕΕ εφαρμόζουν συστηματικά τους κανόνες οικολογικού σχεδιασμού και/ή επισήμανσης της ΕΕ** στο πλαίσιο των διαφόρων σχέσεων τους με την ΕΕ. Αυτό συμβαίνει κυρίως στο πλαίσιο του **ΕΟΧ, της τελωνειακής ένωσης με την Τουρκία και της Ενεργειακής Κοινότητας**. Αφετέρου, οι κατασκευαστές σε άλλες μεγάλες χώρες εξαγωγής πρέπει ούτως ή άλλως να πληρούν τις απαιτήσεις της ΕΕ για να μπορούν να διαθέσουν προϊόντα στην αγορά της ΕΕ, γεγονός που με

⁴⁹ Study on Impacts of the EU's Ecodesign and Energy/Tyre Labelling Legislation on Third Jurisdictions (Μελέτη για τις επιπτώσεις της νομοθεσίας της ΕΕ για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση / σήμανση ελαστικών σε τρίτες χώρες), Waide et al, https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/201404_ieel_third_jurisdictions.pdf

τη σειρά του μπορεί να παρακινήσει και να διευκολύνει τον καθορισμό εγχώριων απαιτήσεων οι οποίες εναρμονίζονται πλήρως ή εν μέρει με τις απαιτήσεις της ΕΕ. Ταυτόχρονα, είναι σημαντικό η ΕΕ να συνεχίσει να συμμορφώνεται με τους αντίστοιχους ισχύοντες κανόνες σε επίπεδο ΠΟΕ.

Η διεθνής συνεργασία σχετικά με την αποτελεσματικότητα των προϊόντων αποτελεί επίσης παράγοντα της ταχύτητας και της κατεύθυνσης των εξελίξεων του προγράμματος σε όλο τον κόσμο. Ορισμένες δικαιοδοσίες τρίτων χωρών θεωρούν ωφέλιμο να εφαρμόζουν παρόμοιες ή πανομοιότυπες απαιτήσεις για να επωφεληθούν από το σημαντικό έργο που έχει ήδη καταβληθεί για την ανάπτυξη των κανόνων της ΕΕ. Ταυτόχρονα, **η ΕΕ απέχει πολύ από το να έχει το προβάδισμα σε όλους τους λογαριασμούς** ή τα προϊόντα, επομένως μπορεί επίσης να επωφεληθεί και να διδαχθεί από τις προσπάθειες που καταβάλλονται αλλού. Η ρυθμιστική σύγκλιση μπορεί επίσης να μετριάσει το κόστος συμμόρφωσης και αξιολόγησης της συμμόρφωσης που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες της ΕΕ που εξυπηρετούν αφενός σημαντικές εξαγωγικές αγορές και αφετέρου την αγορά της ΕΕ. Προκειμένου να προωθήσει τέτοιου είδους αμοιβαία επωφελείς ανταλλαγές, η Επιτροπή θα συνεχίσει να υποστηρίζει και να συμμετέχει σε καθιερωμένα διεθνή πολυμερή φόρουμ για την πολιτική των προϊόντων, όπως το **πρόγραμμα τεχνολογικής συνεργασίας «Energy Efficient End-use Equipment» (Ενεργειακά αποδοτικός εξοπλισμός τελικής χρήσης — 4E) του ΔΟΕ⁵⁰** και η πρωτοβουλία **«Super-efficient Equipment and Appliances Deployment» (Ανάπτυξη υπερ-αποδοτικού εξοπλισμού και συσκευών — SEAD)⁵¹**. Η διμερής συνεργασία θα επιδιωχθεί επίσης προκειμένου να επιταχυνθεί η αφομοίωση των βέλτιστων πρακτικών οικολογικού σχεδιασμού και ενεργειακής επισήμανσης στις χώρες εταίρους και να ενισχυθεί περαιτέρω η ρυθμιστική σύγκλιση παγκοσμίως.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το πρόγραμμα οικολογικού σχεδιασμού και ενεργειακής επισήμανσης της ΕΕ είναι ένα από τα μεγαλύτερα και μακροβιότερα προγράμματα για της συσκευές στον κόσμο, το οποίο αξιοποιεί την **ισχύ της ενιαίας αγοράς** στην ΕΕ και στο εξωτερικό προς όφελος των καταναλωτών, των επιχειρήσεων και του περιβάλλοντος.

Ο οικολογικός σχεδιασμός/η ενεργειακή επισήμανση παρέχει **σημαντική και αυξανόμενη συμβολή στους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας** και του Fit for 55 ενώ συνδράμει τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν υψηλές τιμές της ενέργειας και των οποίων οι λογαριασμοί θα ήταν πολύ υψηλότεροι σε διαφορετική περίπτωση: με τα τρέχοντα επίπεδα τιμών, οι υφιστάμενες πολιτικές εκτιμάται ότι **εξοικονομούν δαπάνες των χρηστών ενέργειας της ΕΕ ύψους άνω των 250 δις. EUR/έτος**.

Η επένδυση στην επιδίωξη και την ενίσχυση του παρόντος προγράμματος ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις φιλοδοξίες και τους πόρους αποτελεί επίσης επένδυση στη **μεγαλύτερη ανθεκτικότητα της ΕΕ** ώστε να ανθίσταται περισσότερο στις μελλοντικές

⁵⁰ <https://www.iea-4e.org/>.

⁵¹ <https://www.superefficient.org/>

κρίσεις των τιμών της ενέργειας και στις προκλήσεις για την ασφάλεια του εφοδιασμού που σχετίζονται με την εξάρτηση της ΕΕ από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα. Ομοίως, η ολοένα και μεγαλύτερη εστίαση στην απόδοση των υλικών, π.χ. στη δυνατότητα ανακύκλωσης, συμβάλλει στην αύξηση της **ανθεκτικότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας** στην ΕΕ.

Η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας, τόσο σε πολυμερές όσο και σε διμερές επίπεδο, είναι απαραίτητη για την επιτάχυνση της υιοθέτησης προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης των προϊόντων σε όλο τον κόσμο και μπορεί επίσης να συμβάλει στη βελτίωση της ρυθμιστικής σύγκλισης προς όφελος της ΕΕ και των χωρών εταίρων.

Το **EPREL, το Ευρωπαϊκό Μητρώο Προϊόντων για την Ενεργειακή Σήμανση**, παρέχει πρωτόγνωρη διαφάνεια στην αγορά και ανοίγει νέες ευκαιρίες για την ενδυνάμωση και τη συνεργασία με τους καταναλωτές της ΕΕ. Επίσης, θα αποτελεί ένα ολοένα και πιο πρακτικό **εργαλείο για την εφαρμογή των προϋποθέσεων που εισήχθησαν πρόσφατα σχετικά με την απόδοση των προϊόντων σε άλλες πολιτικές της ΕΕ** (πράσινη ταξινόμηση, πράσινες δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, δημόσια κίνητρα, οδηγία ΦΠΑ).

Αυτός ο τομέας πολιτικής εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει **σημαντικές δυνατότητες όσον αφορά την παροχή πρόσθετων, εξαιρετικά οικονομικά αποδοτικών οφελών** για τους καταναλωτές της ΕΕ, τη μειωμένη ατμοσφαιρική ρύπανση και την εξοικονόμηση ενέργειας/CO₂ που διαφορετικά θα έπρεπε να παρασχεθούν από άλλες πολιτικές σε επίπεδο ΕΕ ή σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, η έγκαιρη επανεξέταση των υφιστάμενων κανόνων, η παροχή υποστήριξης για τη σωστή εφαρμογή/επιβολή, η ανάπτυξη του EPREL και η διερεύνηση της ρύθμισης νέων συνδεόμενων με την ενέργεια προϊόντων απαιτούν σημαντικές προσπάθειες.

Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων της πολιτικής για τα βιώσιμα προϊόντα, η Επιτροπή επισήμανε σαφώς την ανάγκη να αυξηθούν σημαντικά οι πόροι που διατίθενται για την εφαρμογή της πολιτικής οικολογικού σχεδιασμού ως μέρος μιας πιο φιλόδοξης πολιτικής για τα βιώσιμα προϊόντα και καλεί τα κράτη μέλη να πράξουν το ίδιο όσον αφορά τις προσπάθειες εποπτείας της εθνικής αγοράς.